

IZHAJA VSAKI DAN

tuži ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Pesašljene števe, se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabržini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe, po 5 nvd. (10 stot.).

OBLAGI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 3 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inseratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edlnosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez dopolane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajanje „EDINOSTI“ stane: cele leto 24 K, pol leta 12 K.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Brzobjavne vesti.

Narodna delitev Češke.

PRAGA 5. „Narodna Politika“ doznaje, da so dobila vsa orožniška poveljstva na Češkem nalog, naj poročajo svojim predpostavljentm, kako bi ljudstvo vsprejelo morebitno narodno delitev Češke! (Kdo ve, na kaj se še vse pripravlja „objektivna“ Bienerthova vlada? Ča se taki težavni politični, socijalni in gospodarski problemi prepuščajo v presojo — orožništvu, potem moramo biti res pripravljeni na vse in tudi na najhujše! Prip. ured.)

Podadmiral Jedina umirovljen.

DUNAJ 5. Podadmiral baron Jedina je na lastno prošnjo umirovljen. Jedina je rodom Dalmatincec.

Euharistični kongres v Dubrovniku.

DUBROVNIK 4. Včeraj je bil travljen tukaj euharistični kongres, ki bo trajal tri dni. Glavnim govornikom je izvoljen ljubljanski knezoškof dr. Jeglič.

Dementi.

DUBROVNIK 5. — Poročila listov o konfliktu med 400 hrvaškimi duhovniki in Italijani v Dubrovniku so popolnoma izmišljena. V Dubrovniku vlada izborni mir in red.

Odpovedal se dostojanstvu princa radi dolgov.

BEROLIN 5. Včeraj se je saksonsko-weimarski princ Herman za se in za svoje naslednike odpovedal dostojanstvu princa in vsem pravicam do prestola in to radi tega, ker je preveč zadolžen. Princ se je rodil leta 1886 in je leta 1905 stopil kakor poročnik v gardni kirasirski polk. Tu je živel zelo razkošno in zapravljivo, tako da so ga lani kazenskim potom prenesli v 11. ulanski polk. Ker je tudi tukaj nadaljeval svoje razuzdano življenje, in ker se je njegova mati branila plačati njegove dolgove, so mu odvzeli častniško čast in ob enem se je moral odpovedati dostojanstvu princa in pravic na prestol. Princ je dobil čin in naslov: Graf Ostheim.

Najvišji srbski sodni dvor.

BELIGRAD 5. — Razsodba o princu Jurju v stvari lista „Zvono“ zbuja povsodi največjo senzacijo. Večina listov hvali neodvisnost in odkritost sodnice. Visoki uradniki pa ne odobravajo rozsodbe, ter protestujejo proti tozi, ki si ga dovoljuje sodnica, dajajoč kralju lekcije, kako bi moral vzgojevati svoje otroke.

Car Ferdinand obišče sultana.

SOFIJA 5. — Kakor se od merodajne strani zgotovlja, je gotovo, da obišče car Ferdinand meseca septembra Carigrad. — Določeno pa še ni dan obiska.

Zrakoplovstvo.

HALLE OB ZALI 5. Vojaški zrakoplov „Gross II“, ki se je pospel v zrak sinoči ob 11:20 na tegeškem strelišču pri Berolinu, je preletel danes ob 2:30 zjutraj Halle v smeri proti Korbethi ter prešel ob 3:20 v Weissenfels. Ob 7:30 je plul zrakoplov zopet nad Weissenfelsom v smeri proti Halle.

KOLIN 5. Zrakoplov „Zepelin II.“ je zapustil ob 10:35 predpoludne balonsko lopo v Bickendorfu ter vzletel proti Kolinu, kjer se ga je opazilo ob 10:40 v približni višini 200 metrov. Malo pred kolinsko stolno cerkvijo se je znižal, ter obšel stolpa v širokem krogu. Množica, ki je bila zbrana na ulicah in strehah, je pozdravila prihod zrakoplova z navdušenimi klici. Potem se je zrakoplov vzdignil ter odplul proti balonski lopi.

CHALONS SUR MARNE 5. — Aviatik Sommer je včeraj z Farmanovim aeroplanom poletel v zrak, kjer je ostal dve uri in 10 minut. Ker mu je pošel benzin, se je moral spustiti na zemljo.

PETROGRAD 5. Ruski vojaški vodilni balon „Učeda“ se je včeraj ob dviganju v zrak ponesrečil. Ovoj balona se je razpočil in dve perotnici vijaka sta se odtrgali. Ponesrečil ni nihče.

Kreta.

LONDON 5. „Reuterjev biro“ poroča iz Kanaeje, da ima vlada velike težave glede odstranjenja razvešenih zastav, ki niso v skladu z včeraj objavljenim proglasom. Vzlic raznim nesporazumom glede tega vlada popoln mir.

PARIZ 5. „Agence Havas“ poroča iz Carigrada: Ministerski svet je sklenil počakati štiri dni, dokler o gotov vseh pogajanj vlasti glede Krete. Ako bo ta vspeh neugoden, tedaj pošlje porta Grški note, v kateri bo zahtevala, da odpokliče grška vlada grške častnike in grško milico.

ATENE 5. (Agence Havas). Tukaj so v skrbeh radi razpoloženja, vladajočega v Turčiji glede Krete. Uradni krogi zagotovo

lijo, da Grška ni odgovorna za vedenje Krečanov.

PARIZ 5. — Agence Havas poroča iz Kanaeje: Provizorična vlada dela na to, da bi se narodna zastava razvešala le ob nedeljah, toda milica, vojaki in orožništvo so ta povelja prekršili.

CARIGRAD 5. Porta je včeraj pozvala patrijarha, naj odstavi metropolita, ki je blagoslovil grško zastavo, ki so jo v Kandiji razobesili.

CARIGRAD 5. Kakor poročajo listi, je bil veliki vezir med včerajšnjim ministerskim svetom, ki je razpravljalo o kretske vprašanju, brzobjavno interpeliran od nekega metinga, ki se je obdrževal v Bitolu. Veliki vezir je dal pomirjevalen odgovor. Na mnogih krajih so se vršili shodi, na kojih se je zavzelo stališče v vprašanju Krete. Porta hoče proti kretske metropolitu uvesti sodnijsko preiskavo, ker je razobesil grško zastavo.

Francosi v Tripolisu.

CARIGRAD 4. — Porta je prejela vest, da so francoske čete prestopile mejo pri Gadi. Porta je od francoske vlade zahtevala pojasnila.

Generalni štrajk na Švedskem.

STOKHOLM 4. Ker je odpuščenih iz tovarna na tisoče delavcev, se v ostalih tovarnih vse bolj širi štrajkovo gibanje. — Štrajk je proglašilo že okolu 250.000 delavcev.

STOKHOLM 5. Strokovna društva mornarjev in kurjačev so sklenila ustaviti delo na pasazirskih parnikih v tukišujih vodah. Promet z malimi motornimi čolni in remorkerji je že ustavljen. V Goteburgu so ustavili delo vsi delavci v klavnici. Tamošnji odbor za generalni štrajk je sklenil pozvati tudi železničarje, naj se pridružijo štrajku.

Portugalski kralj se zaroči.

LONDON 4. Portugalski kralj Manuel je prejel od angleškega kralja povabilo, naj pride na Angleško. To potovanje je v prvi vrsti v zvezi z njegovo zaroko z eno angleških princesinj.

V štirih dneh iz Amerike v Evropo.

BREMEN 4. Včeraj je došel semkaj parnik Severonemškega Lloydja „Lusitania“, ki je v 4 dneh priplul iz New-Yorka v Bremen.

Pomiloščeni politični zločinci v Rusiji.

LONDON 4. — Car Nikolaj je na svoji jahti v Cowesu podpisal ukaz, s katerim je pomiloščil okolu sto političnih obsojencev.

Konflikt na rusko-nemški meji.

BEROLIN 5. Na nemško-ruski meji je prišlo do konflikta med enim nemškim in več ruskimi vojaki. Rusi so Nemca razorožili. Nemška vlada je predložila, da se stvar predloži mirovnemu sodišču v Hasgu, a v Petrogradu niso prijazno vsprejeli tega predloga.

Dogodki na Španskem.

MADRID 5. — Objavljeno je uradno izvestje, iz katerega je razvidno, da je bilo v Barceloni in okolici zažganih 35 samostanov, dočim jih je bilo 27 razdejanih. Revolucijonarce so aretirali 400.

Boji okolu Melile.

MADRID 4. — Vojni poveljnik general Marina je izgnal iz Melile 59 oseb, med njimi vse novinarje.

MADRID 5. — „Imparcial“ poroča iz Melile: Mavri skriti v nekem kiancu so streljali na častnike, nad njimi tudi na generala Marina. Oddelek Spancev je sovražnika pogljal v beg. Pri tem je bilo na španski strani 1 častnik in 6 vojakov ranjenih.

MELILA 5. — V ponedeljek so Kabili napadli neki voz z živili. — Bilo je več ranjenih.

Nepotrebna zaletavanja sodrugov.

„Rdeči prapor“ je zopet enkrat zadel ob tržaške „narodnjakarje“. Neljubo in nemilo seveda. Drugače ne more, izlasti proti tržaškim Slovincem ne. Niso mu prišli sicer „narodnjakarji“ nikakor na pot, ali socijalno-demokratično glasilo je zopet enkrat občutilo potrebo, da stegne nogo in zadene kakoga tržaškega „narodnjakarja“.

Povoda za ta najnovejši jugoslovansko-socijalnodemokratični sunek v „narodnjakarja“ rebra je dal zadnji javni shod pri sv. Jakobu radi našega šolskega vprašanja.

Shoda se slovenski sodrugi — da si je bil javen in vsem pristopen — sicer niso udeležili, pač pa prihajajo po shodu z rekriminacijami in nelepimi insinuvacijami.

Podtikajo „narodnjakarjem“, da je vse njihovo postopanje ob tem vprašanju tako, da je jasno, kako niti nočeje, da bi se to

vprašanje ugodno rešilo, ker se boje, da bi potem izgubili agitacijsko sredstvo. Kakor se vidi, so se naši sodrugi se svojimi mislimi in tendencijami prav lepo srečali z oficiozom v „Triester Zeitung“. Poslednji pravi, da hujkamo; sodrugi pa menijo, da nam je šolsko vprašanje le zgatacijsko sredstvo! Beseda je sicer druga, ali misel je ista. Ako bi hoteli mi zlobno insinuirati, kakor insinuirajo „Rdeči prapor“ na škodo „narodnjakarjev“, bi napisali koščljivo vprašanje: ali je ta kongruenca v mislih res le slučajna, ali pa ima kako reelno ozadje?

Ne, dragi sodrugi: „narodnjakarjem“ ne treba biti v skrbeh za „agitacijska sredstva“, tudi če tržaški Slovinci dobe jedno ljudsko šolo. Če pa „Rdeči prapor“ res resno misli s tem svojim „argumentom“ proti politiki tržaških „narodnjakarjev“, nam ovajajo le, kako nizko ceni on kulturna stremjenja tržaških Slovincov in kako mala je mera njegovih zahtev za tržaške Slovence na kulturnem polju!

Mi „narodnjakarji“ gledamo više in hočemo poseči dalje in kar nič se ne bojimo, da bi nam zmanjkalo „agitacijskih sredstev“. Če dobimo eno ljudsko šolo, nam ostane kakor izborna „agitacijska sredstvo“ — ljudska šola. Kajti v programu našem je zahteva po toliko ljudskih šol, do kolikor imamo pravico po svojem številu — toliko, da bo popolnoma zadosteno kulturnim potrebam tržaških Slovincov na tem polju.

Ali imamo še drugih „agitacijskih sredstev“ kar cel arzenal.

„Agitirati“ nam je še za srednje in za strokovne šole in za vseučilišče. „Agitirati“ nam je za izvedenje popolne enakopravnosti v javnih uradih. „Agitirati“ in veliko „agitirati“ bomo morali za volilno reformo za tržaški deželni zbor oziroma mestni svet s proporcionalnim volilnim sistemom in odpravo kurij. Za ta naš postulat so se vsaj do nedavno silno razvneli tudi — slovenski sodrugi! Da vidimo, ali poseže po tem „agitacijskem sredstvu“ tudi socijalna demokracija?!

Veliko „agitacijsko“ delo nas čaka tudi v namen, da slovenskemu delavcu definitivno priborimo v Trstu neomejeno pravico do dela in do popolne politične in socijalne svobode!! In tudi na tej agitaciji bi menda smeli pričakovati tudi slovenske sodrugi.

Lahko bi še naštevati „agitacijska sredstva“, ki jih imamo v rezervi. Ali menda bo že to dovolj v pomirjenje sodrugov, v njihovem strahu, da bi „narodnjakarji“ izgubili „agitacijsko sredstvo“.

Kaj naj pa rečemo na rekriminacijo, da so „narodnjakarji“ „prezrli“ sodrugi povodom zadnjega shoda radi šolskega vprašanja? Naš odgovor: istotako, kakor so „narodnjakarji“ prezrli sodrugi, so prezrli tudi vse druge Slovence, oziroma: kakor niso prezrli nikogar, niso prezrli tudi socijalnih demokratov. Shod je bil javen. Posebej ni bil vabljen nikdo, ker so bili vabljeni vsi! Socijalni demokratje naj bi bili lepo prišli in bili bi — dobro došli. Nastopili naj bi bili skupno se svojimi sročaji in „narodnjakarji“ bi jim bili — hvaležni! Vspriko tako zvršenega cilja se pa mora tako skrivaje za „preziranje“ videti vsakomur kakor prazen izgovor njega, ki noče sodelovati.

Jugoslovanski socijalni demokratje naj nikar ne govore o preziranju od strani „narodnjakarjev“. Dogodki ob zadnjih volitvah v Trstu govore preglasno proti tej rekriminaciji njihovih! Tržaški „narodnjakarji“ so postopali nasproti socijalni demokraciji tako — naj rabimo ta izraz, ker se že govori o preziranju — obzirno, kakor ne bi socijalni demokratje nikdar nasproti slovenski narodni stranki! In postopali so „narodnjakarji“ tako vpricho dejstva, da jim je bilo premagovati viharje ogorčenja med lastnimi somišljeniki v širokih masah proti — socijalni demokraciji!! In ta odpor v lastnih vrstah so vcdilni „narodnjakarji“ premagovali tem težje, ker so bili vzroki ogorčenja ne le iz prešlih dob, ampak tudi v vedenju socijalne demokracije nasproti Slovincem med volilno kampanjo samo!!

Mislimo, da nas „sodrugi“ umejo. Seveda nam perečeje morda sodrugi: postopali ste tako, ker je bilo v am prav tako! Kdo naj bi bil ta „vam“? Morda osebe tistih „narodnjakarjev“, ki jih sodrugi neprestano — po listih in na shodih — obnavljajo z lugom svoje mržnje?! Če bi bili ti „narodnjakarji“ mislili na svojo udobnost, ali če hočete: na čim manjše nepravice za svoje osebe, ne bi bili socijalni demokraciji pomogli do mandatov,

marveč bi raje optirali za tisto stran, ki predstavlja moč v tržaški zbornici!

„Narodnjakarji“ so pa dokazali, da jim je stvar tržaškega Slovenstva nad vse. Vdilo jih je prepričanje, da koristijo stvari, ako se opozicija ojači! Naj bi jugoslovanski socijalni demokratje posnemali ta izgled in pozabljali na strankarske mržnje vsaj v slučajih, ko gre za skupni kulturni interes naroda, ki je tudi njim dal življenje!

„Veleizdajniški proces“

v Zagrebu.

(111. dan razprave.)

Zagreb 4. VIII.

Nadaljna senzacionalna razkritja o Nastiću.

Potem, ko je predsednik branitelja posvaril, naj bo krajši v svojih izjavanjih, je dr. Popović nadaljeval s senzacionalnimi razkritji o Nastiću. Nastićev kompanjon, včeraj omenjeni Simo Jovanović, mu je pripovedoval, da je Nastić svojo izpoved v cetinjskem procesu radi bomb že poprej natančno stiliziral in napisal ter je potem izročil v cenzuro zaupniku kneza Nikole, brigadirju Vukeliću. Črnogorska vlada je na tej izpovedi izvršila nekaj korektur. Razun tega se je Nastić natanjko razgovoril s predsednikom razprave, kaj naj izpove o kralju Petru. Ker je rekel le-ta, da bombe še niso našdene, je odgovoril Nastić, da jih že on napravi, da se jih bo potem moglo „najti“. V ta namen da si je Nastić nabavil škatelj iz pleha. Tudi afera s stotnikom generalnega štaba Fornerjem da je povsem drugačna. Nastić ga je poznal že poprej. Tudi je Nastić sam osebno koncipiral račun o 20.000 K na črnogorsko vlado za usluge, ki jih — ni napravil.

„Ako je resnično le en del tega, kar sem tu predložil po izpovedbah Simo Jovanovića, ki prav dobro pozna Nastića, potem ne morem videti v Nastiću nikake priče, ampak zločinca!“ Tako je vskliknil branitelj dr. Popović. Človek, ki se je toliko udeleževal na zločinskih aferah, a potem izdaja vse, le da bi od tega dobil materialnih koristi, tak človek pač ne zasluuje nobene vere. Karakteristično je tudi, da Nastić v vsakem procesu podaja svoje izpovedbe v — obrokih. Tudi tu si je velik del različnih „tajnost“, rezerviral, ki jih menda hoče razkriti na kakem — tretjem procesu. Dalje je bilo njemu — branitelju — priobčeno, da je Nastić dne 13. aprila 1908 (povodom običinskih volitev v Serajevu) nekemu Dušanu Babiću izročil bombo, ki naj jo vrže proti vojaštvu. Branitelj je torej predlagal, naj se zaslišijo kakor priče in konfrontirajo z Nastićem: Simo Jovanović, korporal pri bosanskem polku v Gradcu Sarić in njegov stric Subotić. Jovanovića naj zaslišijo že danes. — Pradednik: „Prepustite to sodišču!“ Drž. pravdnik Accurti: „Interesantno je, da je bramba uvedla ekstra-preiskavo zraven sodišča.“

Branitelj dr. Popović je predlagal nadalje, naj se zaslišita dijak Mandić in neko dekle imenom Ema Javurek. Mandić, neki Čučković in Nastić so bili prijatelji. Nastić je pripovedoval Mandiću, da se bo maščeval nad „Srbobranom“ in njemu da je glavna stvar denar. Ko je Mandić nekoč rekel Nastiću, da ima važne dokumente, je hotel Nastić, ker je menil, da so iz redakcije „Srbobrana“, te dokumente ukrasti. V to je najel omenjeno dekle. Tej je naložil, naj Mandića upijani in mu vzame dokumente, kar je ona tudi storila. Le da niso bili to nikaki važni dokumenti, ampak pisma Mandićevih sorodnikov. Mandić je hotel Nastića, ker se mu je zdel sumljiv, staviti le na izkušnjo.

Predsednik je odredil kratko pavzo. Popavzi je predlagal branitelj dr. Popović mej drug'm, da se pozoveta kakor priči ban Rauch in podban v pokoju Czernkovich, da se ugotovi, da-li je bila določena stvar, da se s prganjanjem Srbov prične po volitvi patrijarha?!

Branitelj dr. Hinković je konstatiral protislovja v izpovedbah Nastića, ki jih je možno kontrolirati po datumih. Opozarjal je, da rudeča nit v izpovedbah Nastića je trditelj, da za vsemi temi „revolucionarnimi“ prizadevanji je srbska vlada. Posebno pripovedovanja Nastića o „Slovenskem jugu“ so popolnoma izmišljena. List „Slov. jug“ je prenehal izhajati, ko je Nastić prišel v Beligrad in je ostala le še čitalnica „Slov. jug.“ Branitelj je predlagal, naj se zasliši profesor dr. Marković iz Belegagrada, ki je bil drugi predsednik društva.

Predsednik je odredil pavzo pol ure.

Po pavzi je razpravljala branitelj dr. Hinković o konferencah v „Slov. jugu“, ki jih omenja Nastić v svojem „Finale“ in ki da se jih je udeležil kakor delegat tudi posl. Bude Budisavljević. Glede izpovedeb Nastića, tiščočih se potovanj Milana Pribičevića po Hrvatski, je predložil dr. Hinković spričevalo polka, v katerem Milan Pribičević služi, v katerem spričevala so naštetih vsi dopusti in dotični dopustni kraji Milan Pribičevića.

Na to je predložil dr. Hinković spričevalo duhovne oblasti v Karlovcih, ki izjavlja, da Valerijan Pribičević v času, ko se je baje vršila ona konferenca v Belemgradu, ni zapustil sremskih Karlovcev, ker je bil tedaj zaposlen drugje. V času pretrezne konferenca o Veliki noči je bil Valerijan v Krušedolu, kar potrjuje „iguman“ (vodja) namostana in še drugi. Kar se tiče namišljenega bivanja Valerijana Pribičevića v Belemgradu v decembru 1907, naj se zasliši poslanec Bude Budisavljević.

Ker so za jutri pozvane priče, bo branitelj dr. Hinković nadaljeval svoja izvajanja še le po zaslišanju teh prič.

Nečuvno izdajstvo barona Raucha.

Hrvatski listi prinašajo žalostno vest, da je „ban“ Rauch prepustil Madjarom biser hrvatskega Primorja — Kraljevico.

Kraljevica leži na hrvatskem teritoriju, na desnem bregu vhoda v prijazni bakarski zaliv. Madjarom, ki se jim hoče morja, je na Reki pretresno, pak že več let koketirajo s Kraljevico. Da si kakor si budi „osvoje“ del hrvatske obali angažirali so madjarsko parobrodarsko družbo „Danubius“, da ono kupi v Kraljevici kako zemljišče za svojo ladijadelnico.

Ali zavedni hrvatski Primorci so vsikdar preprečili te madjarske mahinacije. Sedaj pa glejte „prvega hrvatskega bana“ in njegovo vlado — ki je zgolj madjarska ekspoziura — ki iz divjega maščevanja proti svojemu narodu prodaja Madjarom, kar je Hrvatom najveteje: pravico do svojega morja.

Rauch je namreč dovolil „Danubiusu“, da gradi v Kraljevici, kar hoče in kolikor hoče!

Uboga Hrvatska! In vse to trpe troji sinovi?! Ali še ne znajo otresti s sebe jarma, ki jih vodi v suženjstvo?!!

Kje je resnica glede „Narodne zveze“

V enem delu jugoslovanskega časopisa se še vedno vzdržava trditev, da je „Narodna zveza“ razpadla. Drug listi trde zopet, da „Zveza“ še vedno obstoji. To trditva tudi dr. Rybat in dr. Šusteršič. Prvi je član „Zveze južnih Slovanov“, drugi načelnik „Slovenskega kluba“, a poleg tega tudi načelnik „Nar. zv.“

Da bi dr. Rybat javno govoril neresnico, je povsem izključeno. Imamo pa tudi do dr. Šusteršiča, pri vsem tem, da se ne strinjamo vedno s političnimi načeli, katera on zastopa v javnosti, toliko spoštovanje, da si ne moremo misliti, da bi mož govoril javno kako očito laž.

Trebalo bi torej vsekako, da se stvar pojasni.

Naše globoko uverjenje je, da je nam Jugoslovanom — Hrvatom, Srbom in Slovencom — neobhodno potrebno, da smo složni na zunan. Gotovo je, da imamo mnogo stvari, ki so nam vsem skupne. So naši narodni postulati, na katerih ureditvi mora biti enako ležeče toliko liberalcu, kakor klerikalcu. Dokler se torej ne uresničujejo ti postulati, nam je sloga neobhodno potrebna. In naj se nam tu ne prihaja z nikakimi izgovori, da hoče (dr. Šusteršič terorizirati ostale poslance. — V „Narodni zvezi“ sta združena „Slovenski dr. Šusteršičev klub“ in „Zveza južnih Slovanov“. Ker je pa slednji klub močnejši od prvega, je naravnost nesmisel govoriti o kakem terorizmu dr. Šusteršiča. Seveda — če pasejo člani „Zveze južnih Slovanov“ doma lenobo, mesto da bi bili na Dunaju, potem je gotovo, da bodo imeli prištati dr. Šusteršiča večino. A na tem zadevje krivda le one poslance, ki ne spolnjujejo svojih dolžnosti. S takimi poslanci bi torej morali obračunati volilci ali pa — klub!

Sploh se nam vidi, da bi mogel biti vspeh vse sedanje gonje, katero so vzpiorili nekateri jugoslovanski listi proti dr. Šusteršiču, ki je, — kar povdarjamo ponovno — naš politični nasprotnik, le pomaganje dr. Bieberta. „Kdor pa pomega in podpira, bodisi direktno, bodisi indirektno, vlado dr. Bieberta, dela proti celokupnim narodnim interesom.“

Infamna žalitev našega naroda iz ust c. in kr. stotnika.

Navajeni smo na razne žalitve od strani naših narodnih nasprotnikov, pitajo nas s „ščavi“ in drugimi psokami, vendar kar si je dovolil c. in kr. stotnik 97. peš polka Girardi, presega že vse meje. Ko je ta gospod predčerašnjim zvečer ob 11. uri inspiciral vojaško stražo na tukajšnjem depozičnem uradu in je neki vojak šepnil svojim tovarišem par besed v slovenskem jeziku, se je omenjeni stotnik zadel nanj s sledečimi besedami: Cosa la parla questa pu...a de lingua!

Ko ga je neka gospa posvarila, da se na tak način ne žali kar čolega naroda, se

je ta olikani [gospod tudi nanjo zadel, češ, kaklega naroda!

Ne glede na to, da takih besed olikani človek, med katere se menda štejejo tudi oficirji, sploh ne rabi, moramo tako postopanje od strani c. in kr. stotnika imenovati, da rabimo najmileji izraz — škandal! A če sploh kje, potrebna je narodna strpljivost pri c. in kr. armadi; da se pa c. in kr. stotnik — povdarjamo c. in kr. stotnik — spozabi tako daleč, da ne more prenesti niti slovenske govornice in rabi pri tem še take brezniške izraze, kaj tacega ni mogoče dovolj oziagosati. Od vojaške oblasti pa pričakujemo, da omenjena gospoda podučijo, kako se človek, ki bi hotel veljati za olikanega, ne sme obnašati.

Priče so na razpolago! Razum omenjih dveh vojakov so čule omenjene besede tudi tri druge priče, ki so pripravljene to vsak čas potrditi.

Pagninijeva delavska organizacija.

Bivši „sodrug“ Pagnini je osnoval svojo delavsko organizacijo, ki naj bi mu bila kot podlaga za bodočo stranko. Ustanovil je društvo, ki se imenuje „Delavska zbornica“ — (Camera del lavoro).

Namen te delavske zbornice je po priliki sličen naši narodni delavski organizaciji, naloga, katero je gospod Pagnini naložil svoji Delavski zbornici preko ciljev drugih delavskih organizacij, ostanejo pač neizvršene. — Varovati interese delavcev, jih podpirati za slučaj brezposelnosti, posredovati za delo itd. so vse stvari, za kar ni bilo treba še le gosp. Pagninija.

No, on bi hotel združiti v svoji organizaciji vsa različna delavska društva, ter sodelovati na volitvah v bolniške blagajne, zavarovalnice proti nezgodam itd., vsekako naloga, katere g. Pagnini s svojo „Delavsko zbornico“ ne bo izvršil.

Zanimivo je, da se po pravilih „Delavske zbornice“ ne bo pečala ne s političnimi ne z verskimi problemi. Vsak član mora spoštovati vsako politiko, narodno in versko prepričanje. Istotako zamore postati član delavske zbornice vsekako, brez ozira na narodnost, politično uverjenje in vero.

Hm, hm! Kakor se vidi bi hotel gospod Pagnini vabiti v svojo „Delavsko zbornico“ tudi Slovence. No, mi smo uverjeni, da se ne najde ni eden slovenski ka'in, ki bi se vsedel na gospod Pagninijev limanice!

Češka socijalna demokracija za decentralizacijo uprave.

V sredo se je vršilo v Pragi socijalno-demokracično predposvetovanje o narodnem vprašanju, ki je na dnevnem redu shoda češke socijalno-demokracične stranke. Vsprejeta je bila resolucija, ki se izraža za narodno avtonomijo na podlagi osebnega principa, a kompetenco za narodne in kulturne stvari in principom demokratiziranja, avtonomiziranja in decentralizacije vseh delov državne uprave. Pri tem se povdarja važnost gospodarskega in socijalnopolitičnega dela, s pripombo, da narodna politika ne sme biti enostranska ter da ne sme motiti dela zakonodajnih korporacij v gospodarskem in socijalnem oziru.

Pred strankinim shodom bo še eno posvetovanje, kjer se resolucije ponovno pretre-sejo.

Šovinizem nemških „krščanskih“ socijalcev.

Dunajski mestni svet proti esperantistom.

Dunajskemu mestnemu svetu je došel predlog, da bi se povabilo esperantiste, naj v enem naslednjih let obdržavajo svoj kongres na Dunaju, ali krščansko-socijalni mestni svet je ta predlog enostavno odklonil.

A veste, zakaj? Nemški šovinisti bi hoteli, da se nemščina proglasi kakor edini svetovni jezik, pa so zato seveda proti esperantu! „Krščanski“ socijalci so si z omenjenim sklepom seveda pridobili novih zaslug za mater Germanijo. Kljub temu pa se zamore Nemcem reči glede njih želje po proglašenju nemščine edinim svetovnim jezikom: Čakaj baba, da trava zraste!

Bolgarska dobrovoljna flota.

Vojni krogi v Sofiji se bavijo z mislijo, da uredijo „dobrovoljno floto“ po ruskem uzoru. Ta plan bi se imel izvesti tako, da vlada povša subvencijo na 15 milijonov frankov bolgarskim paroplovnim družbam na brnem morju, a družbe naj se obvezajo, da bodo s primernimi ladjami vzdržavale trgovske zveze na Donavi in med bolgarskimi pristanišči na morju in Londonom, Antwerpenom, in Hamburgom.

V slučaju vojne bi se trgovske ladje spre-menile v lahke križarke.

Za boj v zraku.

Angležkinje so napravile žensko društvo, ki ima nalogo podpirati zrakovplovstvo na Anglezkem ter delovati na to, da bo Anglija nadvladovala ne samo na morju, ampak tudi — v zraku.

Dnevne vesti.

Odličen gost. — Predčerašnjem se je mudil v Trstu francoski državni svetnik in znamenit public. Gabriel Louis Jaray, ki je bil že pred kakimi 6 leti tukaj ter

napisal zanimivo študijo o tržaških Slovincih. Louis Jaray si je pridobil upravo sijajno ime v francoski publicistikki ter more zanimanje, s katerim se on bavi s slovenskimi vprašanji, biti le koristno naši stvari. — Informiral se je podrobno o naših političnih, narodnih, gospodarskih, socijalnih in kulturnih razmerah, pri čemer mu je šel na roko dr. Gragorin. Gospoda Jaray-a, ki je obljubil, da bo natančno obvestil francosko publiko o tem, kar je doznal na svojem potovanju po slovenskih deželah, je spremljal gospod Bogumil Vošnjak iz Gorice.

Slovenski slikar na umetniški razstavi v Monakovem. V Monakovem se vrši vsako četrto leto internacijonalna umetniška razstava v Glaspalastu. Na to največjo svetovno razstavo umetniško se pripuščajo samo prve umetniške sile vseh narodov in držav. Biti pripuščeni na to razstavo pomenja že samo po sobi priznanje svetovnih umetniških krogov, kar je naravna težnja vsakemu mlademu in talentiranemu umetniku.

Na letošnji razstavi so vsprejeta nekatera dela mladega slovenskega umetnika g. Ivana Zabote iz Prage, ki odkriva v sebi čvrst talent in močno individualnost, kar smo opazili že lanskega leta v dunajskem Künstlerhausu in na praških umetniških razstavah. Mladi umetnik nam mnogo obeta, a na slovenskem narodu je, da ga podpira na nadaljnem njegovem stremljenju.

Ravnatelj državne železnice Ruff pojde v pokoj? Ravnatelj državne želez. Ruff je šel na dopust. Govori se, da pojde v pokoj.

Imenovan je za stalnega učitelja na tržaški slovenski šoli slovenski skladatelj g. Emil Adamič.

K tolovajstvu na avskultantu Masovčiču v Zadru. Deseterica onih „akademikov“, ki so brez najmanjšega povoda skoro do smrti pobili avskultanta Masovčiča, je bilo obsojenih policijskim potom vsaki v 14-dnevni zapor. V sredo zvečer pa so bili vsi aretiranci izročeni deželni sodnji.

To se tudi mora zgoditi, ker taka — kultura mora dobiti primerno plačilo! Tista toli proslavljena 2000-letna „kultura“ vendar ne sme biti za nje pripadnike nekaka listina svobodnica za tolovajstva in poboje!

He! Vi „Piccoli“, „Independenti“ in „Gazzettini“ in — Repi (g. Cutin nas umeje) — kje ste se svojim moralnim zgražanjem?! Govorite! Saj ste bili toli kričavi radi nedolžnih kraških kmetov in njihovih vožnikov...!

Batalizirali ste po krivem naše ubogo ljudstvo — ali to pot vam je maščevanje za petami!

Za narodna imena naše okolice. Pod tem naslovom smo prinesli predčerašnjim apel na naš narod, naj ob vsaki priliki uveljavlja načelo: slovenski domovini naj se ohranijo narodna krajevna imena. In ker poštni in brzojavni uradi najtrdozratneje vzdržujejo in ščitijo faizificirana imena naših mest in krajev, pozvali smo Slovence, „naj bodo na poštnih uradnih trdgolavi, fanatični in nepopustljivi“.

Ta naš opravičeni apel je prečital tudi legendarni „prijatelj“ „Independenti“, ki nam včeraj zopet posvečuje par vrtic pod naslovom „Veleitā slava“.

„Independenti“ pozivlja prijatelje svoje na pošti, da za časa udušijo našo „agitacijo“ in da izdajo nekake „decreta“ proti našim zahtevam.

Mi pa sporočamo „Independenti“ in njegovim prijateljem na upravi c. k. pošte, da tudi mi bomo imeli na razpolago dovolj orožja, da uveljavimo pravico, ki jo teptajo na našo škodo.

Za danes pozivljamo javno vse naše občine, korporacije in pojedince, naj vsi store potrebne korake, da se nemudoma odpravi stara krivica: da namreč na poštnih pečatih in tiskovinah stoji na prvem mestu tuja nemška ali italijanska imena krajev!

Narodna zavednost zahteva, da takoj začnemo brezobziren boj proti tujinščinu v naši domovini. Zahtevajmo glasno in odločno, da tudi pošta spoštuje naša narodna imena, da vendar enkrat purificiramo geografično karto od tujinskih falzifikatov.

Posimo pa tudi naše narodne občine, da nam sporoče, kake vspehe so imeli njihovi protesti, ker je potrebno in vredno, da to stvar spravimo na dan.

V spomin gospe Boltarjeve. Prejeli smo: In tako je izvenela vesela in lepa simfonija radostnega in zadovoljnega, ljubezni in tihe domače sreče polnega življenja — v tožnih molakordih je izvenela in je bolestno odjeknila, ko se je zaprla budno in strbeče oko ljubice matere. Za vselej je vtihnila njena beseda, materino srce se je umirilo, njena duša se je dvignila in je blaženo odplavalai

V Rojnu je 29. julija umrla in drug. dan so jo odpeljali na Opčine. Za kratko z mnogimi vency so šli: obupani mož Herman Boltar, prištav državnih železnice, njeni stariši, brat in sestri, sorodniki, učiteljsko društvo, žel. uradniki in velika množica ljudi: njeni prijatelji in znanci.

Pri „Obelisku“ na Opčinah je vsprejela domača duhovščina žalostni sprevod, ki se je pomikal na kraj večnega miru.

Ob odprtem grobu je spregovoril v ujeno slovo nadučitelj in deželni poslanec Stefan Ferluga tako-le:

„Rože in trnje stelje povsod Revnem človeku sreča na pot...“

Rože in trnje; a v našem življenju je rožic le malo, trnja obilo... Trnje nas večkrat rani, da srce zahtiti in zadrti v bridki boli. Trpka bol nas je zadela, ko si nas zapustila, draga Milica. Ko pa mi, Tvoji znanci in prijatelji, čutimo grenko tugo, kaka žalost pretresa srce Tvojih dragih. Ubogi Tvoj oče bi bil šel rad pred teboj, saj je dolgo in toliko deloval na polju izobrazbe in omike. Rad bi bil šel, da bi bila Ti ostala svojima otrokoma, ki sta siroti brez matere. A previdnost božja je drugače ukrenila — klanjamo se jej v prahu in ponižnosti. Tolaži nas zavest, da si rešena bolečin, da počivaš pri bratcu Milančku, ki ga še poznala nisi, in zdaj ga najdeš med angelji, tam v jasnih višavah se spoznata, kjer ni solza in ni gorja; da boš počivala v zemlji domači, v rojstem Svojem kraju, kjer si se radovala Svoje zorne in lepe mladosti.

V zemlji domači Ti truplo leži; duh Tvoj diha nad nami in se poslavlja od nas: Z Bogom, draga mama, z Bogom ljubljeni papa, z Bogom Ciril, Evelina in Angelina! Z Bogom, Herman, moj zvesti, dobri mož, Ti ljubi in dragi, ki si mi bil pravi tovariš v tako kratki dobi najinega zakonskega življenja — o z Bogom, nedolžna — moja otroka, ki sta bila radost moja, moja sladkost, sreča in blagoslov Vama, moja srčna kri, zaklad moj, moje vse...!

A zdaj, draga Milica! Vsprejmi še zadnje naše pozdrave! Še enkrat objami Tvoj duh potrtega Tvojega soproga, žalostne stariše, brata in sestri — še enkrat se okleui in dihani še žarek materinske ljubezni na čelo nedolžnima otročičema, da se Te bosta spominjala vekomaj, da ohranita Tvoj spomin čista in poštena, kakor si jih vzgajala Ti, ki si bila vzorna mati in goreča rodoljubkinja in ki si hotela, da bi bil značaj Tvojih otročičev čist in svetel ko kristal.

Za Svoje lepo in rodoljubno življenje, draga Milica, dobiš plačilo od večne Pravice.

Da bi imeli vai otroci take matere, da bi imel narod še tako vstih, zavednih hčerā! Mir, pokoj in večno veselje Tvoji blagi duši...!

Sokolski odseki v Trstu in okolici. Z veseljem opažamo naraščajoče zanimanje v Trstu in okolici za sokolstvo.

Po vsem Slovenskem je začel razprostrati Sokol svoje peruti, po vseh mestih, trgih in tudi po vaseh se je vgnezdil; le v Trstu in okolico ga dolgo ni bilo. Mislili se je, da ga ne bo, ali varal se je markidko.

Tržaški „Sokol“ noče biti sam. V svoji bližini hoče novih in čvrstih Sokolov. Pred letom je ustanovil v Vrdeli telovadni odsek, ki se v najkrajšem času preustroji v samostojno društvo. Namestništvo je že vzelo njegova pravila naznanje.

Minolo soboto so ustanovili Rojančani odsek in obstanek mu je zagotovljen. Za to jamči v prvi vrsti novoizvoljeni odsek odbor in tekom leta, med tem, ko si izučijo potrebnih vaditeljskih moči, postane samostojno sokolsko društvo.

Tudi na Opčinah bomo videli v kratkem združene vrle Opence v sokolskem odseku, ki ga ustanove s pomočjo tržaškega „Sokola“ prihodajo nedeljo, dne 8. t. m. Že do sedaj se je prijaviło častno število členov (okoli 70) in pripravljani odbor, v katerem se nahajajo delavni člani, ki so si svesti lepa, prežišene sokolske ideje, so vse potrebno ukrenili, da bo zagotovljen obstanek tudi temu novemu odseku. Dani so vsi pogoji, potrebni za ustanovitev.

Kakor se že vé, stopijo tudi naši vseskozi narodni Barkovljani k posvetovanju, kako bi najhitreje in najsigurneje ustanovili sokolski odsek. Teško jim ne bo, ker je zanimanje veliko in ker so za to zelo ugodna tla in tržaški „Sokol“ si pripisuje toliko moči, da bo v Barkovljah kmalu deloval samostojen „Sokol“.

S časoma poišče tržaški „Sokol“ tudi druge naše kraje v okolici in na spodnjem Goriškem, kjer se vdomači, tako, da bo lahko po nekotikih letih štel toliko samostojnih sokolskih društev, da se ustanovi za sva ta ta društva samostojna slovenska sokolska župa.

Kar je pri tem prodiranje sokolske mišali najbolj razveseljivo, je dejstvo, da se gleda s posebno pozornostjo na vzgojo naraščaje, šolskega, obrtnega in trgovskega. Vsako na novo ustanovljeno sokolsko društvo ali le odsek mora polagati največjo važnost na naraščaja. Naraščaj je naša bodočnost. V prvi vrsti moramo vzgojevati našo mladino v narodnem in vseskozi demokratičnem duhu. V to je poklicano pred vsem slovensko sokolsko društvo.

Videli smo lepe vspehe te narodne šole in iz naraščaja se da narediti jeklene in nevstrašljive značaje. Iz njih postanejo pravi sokoli, pravi narodni možje in nastopali bodo v borbi za narodne svetinje tako, kakor to zahteva ves slovenski narod.

Pripoznati se mora, da je tržaški Sokol začel umerjati ideje in cilje Sokolstva v popolni meri; posebno pa se je oklenil z vse močjo dela in to vstrajnega dela. To delo, tako nadaljevano in še pomnoženo ne ostane brez obilo dobrega sadu. Za ložji razvoj novoustanovljenih odsekov pa si naj njegov vaditeljski zbor izuči dobrih in vstrajnih vaditeljev, ki jih bo lahko pošiljal v vse kraje, kjer so odseki. Vaditeljski zbor naj ne pozna v telovadnici nobenih početnic, ampak naj resno dela na to, da se čim preje začne z

rednimi vaditeljskim večeri in k tem spada- jočimi vaditeljskimi kurzi. Teško mu ne bo vresničiti tega, ker razpolaga s člani telo- vadci, ki se lahko posvetijo temu zvišenemu poklicu narodnih sokolovskih učiteljev.

Na zdar! Slavnost 20-letnice pevskega društva „Zarja“ v Rojanu se bo sicer vršila v ožjem obsegu, ali sodeč po pripravah, obeta vendar biti ena najlepših veselic, kar jih je to dru- štvo do sedaj imelo.

Pa tudi zanimanje za to slavnost je jako veliko. Kako pa tudi ne! Saj je „Zarja“ eno najstarejših društev v Rojanu. V teku 20 let svojega požrtvovalnega delovanja na narod- nem polju bila je zvesta trdnjava narodne ideje proti ljutim navalom naših narodnih nasprotnikov. Kdor pozna zgodovino dobe pred 12 leti, kdor ve kaka razmere so vla- dale tačas, ko so že prerokovali Rojanu na- rodno smrt, vedel bo da je bilo ravno pevsko društvo „Zarja“, ki se ni uklonilo ter je vstrajalo. Gotovo je stalo to mnogo dela in truda, mnogo žrtev in mnogo stroškov, tako, da se je v resnici čuditi, da je to društvo dočakalo 20-letnico. Zato pa upamo da se pribodojo nedeljo naše občinstvo v velikem številu vdeležiti tega redkega slavlja.

Obročamo se ponovno na vsa brata in druga društva, da se kar najštevilneje, po deputacijah ali korporativno, udoleže, da bomo te slavnost čim impozantnejši praz- novali.

Vršila se bo ta slavnost ob vsakemu vremenu, ker imamo na razpolago vse go- stilniške prostore „Konsumnega društva“ v Rojanu.

V nedeljo na Ciril-Methodovo skupščino! V nedeljo se bo vršila na Jesenicah skup- ščina najvažnejše naše šolske družbe Cirila in Metoda.

Na to zborovanje prihite gotovo skup- ščinariji od vseh strani naše domovine in le želeli bi bilo, da bi v tem pogledu tudi Trst ne zaostal.

Tudi je našim Tržačanom dana ugodna prilika, da si potoma ogledajo naše divne Go- renjske kraje: Bled, Bohinj, Jesenice, Belo- peška jezera itd.

Torej, komur je možno, naj nikar ne za- mudi ugodne prilike: poleti naj na velevažno nedeljsko skupščino!

Nekateri tržaški skupščinariji se odpeljejo že v soboto ob peti uri popoldne z državno železnico na Jesenice.

Deželni zbor tržaški ima danes zvečer točno ob 7. uri svojo sejo, v kateri je na dnevnem redu poročilo verifikacijskih odsekov o volitvah v mestu in okolici.

Tržaška mala kronika.

Mala demonstracija. Sinoči po 9 uri je kakih 50 mazzinijancev srečalo 10 mladeničev, pristašev „Legge patriottiche“. Mazzini- janci so jih začeli psovati ter so šli za njimi do „Rdečega trga“. Tu so mazzinijanci pri- čeli na patriote kličati kamenje. A pojavil se je neki redar, ki je enega mazzinijancev, ime- nom Jurja Tonin, 16-letnega učiteljskega iz Kopra, stanujočega v ulici dei Bacchi areti- ral. Aretirana sta bila še druga dva mazzini- jancev, Žida s Krfa, 15-letni Jakob Israel in E-minij Mustacchi. — Druge nesreče ni bilo.

Poskus samomora. Sinoči ob 10 in pol uri se je s pomola Sanità vrgel v morje 19- letni Luigi Machani iz Longena v Italiji. Iz morja ga je potegnil redar Čahovin, a Machani je hotel zopet skočiti v morje. Ker je bil mladenič silno razburjen, so ga odvedli v opazovalnico.

Najnovejše zdravilo proti zobobolu. — Katarina Marc, stara 42 let, in Josipina Kauor, obe stasu oči v ul. Montoraino št. 225. sta prelahinočnem obe dobili silen zobobol. Izmisli sta si izvrstno zdravilo. Imeli sta doma nekoliko smodnika. Napravili sta kup- ček istega, približali trpeče lice in — zažgali. Kaj se je zgodilo, si vask lahko misli. Dobili sta znatni opsklini na licu in na rokah, tako da je morala priskočiti zdravniška postaja na pomoč. Valed skalečih bolečin na osmojeni koži sta brčkone pozabili na zobobol. V tem zmislu je bilo zdravilo seveda izvrstno!

Aretiran vdruživ. Povedali smo svoj čas o aretaciji mehanika Osvaldella, ki je poprej v Reki, potem v Zadru in slednjič v Trstu pod pretezo, da jo poroči, spretno izvil od gospe Antonije Schiavoni več tisočakov. Po par dni preiskovalnega zapora ga je pre- iskovalni sodnik postavil v začasno svobodo. To priliko je vporabil Osvaldella, da se je povrnil k Schiavonijevi, ki je še vedno v Trstu, in jej je izvil nekaj dragocenosti, ki jih je zastavil, in vkradel še drugega denarja. Valed ovažbe oškodovanke je bil Osvaldella zopet aretiran.

Šli so lovov loviti! Roosevelt, bivši pred- sednik Združenih držav, ki se zabava z lo- vom na leve v srednji Afriki, je gotovo imel vpliv na te mladeniške glave, že vnose po Verne-ju, Karlu May-u, Cooperju in drugih. Šli so torej kakor že marsikaj dobrodušec z Dunaja najprej v Trst, Evo morja! Srce tro- pice mladeničev je vztrepetalo. Tu vstopijo na ladjo, ki jih pelje v Črno Afriko, kjer so levi in tigri; — ali dananjši rešni časi niso več za tako mladeniško romantiko. Slavnja policija je vtaknila svoj indiskretni nos vmes in mesto v deželo tigrov je spravila tro- jico Robinsonov v ulico Tigor. A stvar ni bila namreč niti tako nedolžna. 15-letni di-

jak Fran Miaka, 16-letni elektrotehnik Leo- pold Weber in 15-letni stavec Leopold Rauscher so začeli robinsonado z grdim či- nom; kajti prvi je svoji materi vkradel iz blagajne 500 K in si s tem kupil orožje in drugo opremo, Mannlicherjeve puške, kakor jih ima naša kavalarija, Browningove revol- verje, 270 patron, lovke nože in alarmne piščalke, stroj za striženje las in ponarejene brke (!), pa tudi mnogo knjig, med njimi mo- litvenik — in s temi stvarmi so vsi trije po- tovali v Trst. Njih blagajna se je seveda bila skrčila že na K 200. Predvčerajšnjem zvečer so se ponosno sprehajali po šetališču pri Sv. Andreju. Dva redarja sta zagledala čudno opremljene in oborožene junake in konec je bilo junaštva.

Tiralnica. Nek Ermete Bertolazzi je zbežal iz Benetk, kjer je izvršil tatvino več draguljev znatne vrednosti in še bankovec 1000 lir od Banco di Napoli. Benetška kre- stura je razposlala za njim tiralnico.

Ranila se sama? Gabrijela Jerek, stara 25 let, stanujoča v Rocolu št. 72, se je pred- včerajšnjem podala na zdravniško postajo. Imela je strgano kožo na vratnih mišicah in ji je brčkone zlomljena tudi hrbtnica na zatil- niku. Rekla je, da je te poškodbe dobila sama... ko je obrnila glavo!!!

Koledar in vreme. — Danes: Spreme- njenje Gosp. — Jutri: Kajetan sp. Tem- peratura včeraj ob 2. uri pop. + 23.° Cels. Vreme včeraj: oblačno, burja.

Vremenska napoved za Primorsko: — Oblačno, deževno. Hladni vetrovi. Zmerna vročina. V začetku slabo, potem lepše.

Društvene vesti.

Društvo poštnih uradnikov. Tržaška po- družnica društva poštnih uradnikov priredi danes 6 avgusta t. l. drugi družbeni večer v restavraciji „Berger“ pod gradom. — Začetek ob 8. uri zvečer. Tega družbenega večera se udeležiti tudi društveni predsednik kontrol- lor Fibich z Dunaja.

Nar. delav. organizacija

Zveza jugoslov. železničarjev. — Od borniki so vabjeni na sejo, ki se vrši danes petek ob 7 in pol uri zvečer v društvenih prostorih.

Odbor gostilniške zadruga členov N. D. O. vabi vse tovariše zadrugince na

OBČNI ZBOR

ki se bo vršil v soboto, dne 7. avgusta 1909 točno ob 7. uri zvečer v prostorih „Narodne delavske organizacije“.

Dnevni red.

- 1. Nagovor predsednika.
- 2. Prečitanje pravil.
- 3. Volitev odbora in nadzorništva.
- 4. Slučajnosti.

Trst, dne 5. avg. 1909.

Za odbor gostilne členov N. D. O.

Štefan Lutin, t. č. predsednik.

Darovi.

Popravek. V št. 195. z dne 13. julija t. l. „Edinosti“ objavljen izkaz G. in M. daru je treba popraviti tako: I. V. 0-50 K (ne 0-20 K), Avg. Štrukelj 2 K (ne 5 K), Gra- cijan in Nicefor Stopančič 10 K (ne 5 K). V št. 214 z dne 1. avg. t. l. „Edinosti“ iz- kazani dar moški tržaški podružnici gg. Jo- sipa in Aleksandra Bertok je 19 K 48 stot., (ne 10 K 45 stot.) kakor je bilo tiskano.

Ciril Metodov dar so nadalje plačali pri „Trg.-obrtai zadrugi“ gg. Prelog Ivan at. 5 K, Antč Makso 5 K, dr. Josip Wilfan 5 K, Fran Matejčič 10 K. — Srčna hvala! — Blagajnik tržaške moške C. M. podružnice.

Podporno društvo za slov. visokošolce na Dunaju je hvaležno prejelo 17 kroc, katere je nabral g. Viktor Cotič med povabljenimi gosti pri družini Sirk. Vivat sequens! — Za odbor: Ivan Luzar, blagajnik.

Ženski podr. družbe sv. Cirila in Met. so podarili za kolo sreče v Bazovici p. n. gg.: T. Urbančič paket biskotov in tri ste- klenice šeri, Grunter šest krožnikov za de- sert in bomboniere, Presel kuglupf in 2 ste- klenici desertnega vina, A. Grgič 2 butliki refoška, M. Pahor dve steklenici refoška in 2 fina kozarca, M. Mahnič petico in dve bu- tiljki sladkega vina, Gurkič dve krasni vazi, Š. dve vazi, Urašč 4 K, Šonc 3 K. — Na- brala sta v isti namen gg. Ivan Vitič in Va- lentin Zbogar 16 K 39 stot. in 15 K za podružnico sv. Cirila in Metoda pri sv. Ivanu.

Iskrena hvala vsem, ki so kakoribodi kaj pripomogli, posebno ugledni g. T. Urban- čič in g. Mahnič ste nam jako pomagali in šli na roko. — Posebna hvala pa si. društvu „Lipa“, da je dovolilo prodajo in srečkanje v korist naše šolske družbe, če tudi je imelo samo toliko ogromnih stroškov!

— Za isto podružnico je podarila gđ. Ljudmila Ledevčič 3 K v počestjenje spomina blagopokojne gospe Milice Boltar.

Za moško podružnico sv. Cirila in Met. sta nabrala gosp. I. B. in F. P. iz Gorice po tomboli v veseli družbi K 7-76. Vesela družba v Slivnem je nabrala K 6-— za isto podružnico. V spomin preblage pok. gospe Milice Boltar poslal gospod Koren Josip iz Proseka K 10-— in g.a Milka Božič iz Go- rice K 5.

Ti dve svoti za žensko podrž. sv. C. in Met. Denar brani uprava.

NOVO POGREBNO PODJETJE H. STIBIEL in dr.

Via V. Bellini 13.

z bogato opremo za vsakovrstni pogreb

in prodajalnice mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetlic perle, porcelana itd. itd.

: Velika zaloga : voščenih sveč.

Prodaja na deb. in drobno.

Mnenje gospoda Dr. TSCHENETT

urednika lista »Aerztliche Standeszeitung« na Dunaju.

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

Velikim zadovoljstvom zamorem Vam naznaniti, da je Vaše „ZE- LEZNATO KINA-VINO SERRAVALLO“ (Vino di China Fer- ruginoso Serravallo) izvrsten izdelek, ki povspehuje slast toliko odraslim kolikor otrokom. Posebno v otroški praksi dosegel sem z istim izvrstne uspehe s tem, da sem je predpisoval po vsaki infekciji, nakar so zado- bili otroci v kratkem času svoje prejšnje stanje.

DUNAJ, 20. februarja 1908.

Dr. TSCHENETT.

NOVI DOHODI. V dobroznani prodajalnici oblek

Alla città di Trieste, Trst ul. G. Carducci 40 (prej Torrente)

Velika izbira moških oblek od K 14 do 44, deških od K 9 do 28. — Obleke za otroke od 3 do 10 let od K 2 do 16. Zaloga tu- in inozemskega blaga za obleke po meri, ki se izvršujejo v lastni delalnici. Specijaliteta hlač, jop in srajc za delavce, po neverjetno nizkih cenah.

„Alla città di Trieste“ Trst, ul. G. Carducci 40 (prej Torrente)

Pekarna in sladčičarna - Vinko Skerk

Trst, ulica Acquedotto 15 — podružnica ulica Miramare 9.

V moji pekarni se vohi vsaki dan 3 frišen kruh in se dovaja vsek čas tudi na dom. — Dobi se tudi najln. moke iz najboljših mlinov, biskote in posebno pa specijaliteto za čaj. Dobi se tudi veliko izbero butelj, ruma in vsake vrste čaja. Vse po najnižjih cenah. — Spoštovanjem V. SKERK.

Predno nakupite pohištvo, blagovolite obiskati

zalogo pohištva Angelo Palma

TRST, ulica Giosuè Carducci 20, kjer najdete solid. blago

po najniž ih cenah.

Pri nakupovanju jedilnih, spalnih in novoporočencem ::: prejernih sob, posebne olajšave.:::

Gostilna „Al buon ritrovo“

TRST — Ulica Stadion št. 19 z lepim hladnim vrtom.

Toči se istrake, dalmatinsko, vipavsko pristno vino; PIVO DREHER prve vrste.

DOMAČA KUHNJA. KRAŠKI TERAN. ANDREJ FURLAN, lastnik.

Zlate, sre- brne in ni- kelnat. ure

Vsled odhoda, prodaja s 30-40 od sto popustka.

Razprodaja

vseh PRSTANOV, UHANOV z dijantami in brez istih, OBESKOV, VERIČIC ter ZLATIH, SREBR- NIH in STENSKIH UR, ki se nahajajo v prodajalni

G. KEHIYAN, TRST, CORSO 23

Zaloga cementa

Tovarne Portland - Cementa in cementnih plošč društvo z om. Jam. v Spljetu

SILVIO MALOSSI

Trst, ulica dei Gelsi št. 3. Telefon 18-89.

Za podružnico družbe sv. C. in M. na Greti nabralo se je pri odhodnici g. Schreya na „Aiflov“ stolp v Pariz 2 K.

Gosp. Konstantin Costi je poslal zdravniškemu kolegiju mestne bolnišnice eno posteljno kopalj in en drug predmet na korist ubogih bolnikov.

Vesti iz Goriške.

x Umrl je predčerašnjem v Gorici Karol vitez Catinelli, podpolkovnik v pokojju. Dosegel je bil starost 80 let. Catinelli je bil nekdanji mestni starešina. pozneje pa se je posvetil povsem humanitarnemu delovanju. Bil je predsednik društva za varstvo izpuščenih kaznjencev, predsednik rudiškega križa in častni predsednik veteranov v Gorici. Izrednih zaslug si je stekel posebno kakor predsednik in ustanovnik graješkega morskoga hospica za revne in bolne otročiče. N. p. v. m!

x Okrajna bolniška blagajna v Gorici je imela v nedeljo občni zbor. Izvoljeni so seveda sami Labi, da-si je med člani veliko številno Slovencev. Tudi v to gnezdo bo treba enkrat pošteno posvetiti!

x Aretirali so v Gorici nekega N. Hertman-a, ki je pod pretvezo, da išče mehlovano sobo, kradel tu in tam. Ko so ga zasačili, da je vkradel nekaj zlatenine v neki trgovini v ulici Gius. Verdi, se je izgovarjal, da trpi na znani boleznii — kleptomaniji. Policija pa mu ni verjela. In ga je odvedla v zapore v ulici Dogana. Čudno, da zaprti cigan Mayer ni prišel še na to, da bi se izgovarjal „... kleptomanijo...“!

x Starodavno platano, ki stoji na Travniku na vogalu proti ulici Caserma, posedejo. Tako je sklenil mestni svet, in sicer zato, ker je les trhel in je nevarnost, da se zgodi kakšna nesreča.

x Vreme se je zopet spremenilo tako, da se zdi, da smo v oktobru ali novembru. Za par dni paha po noči prava burja, po dnevi pa je skoro mrzlotno. Takih hipnih preminjav v temperaturi pač že dolgo let nismo imeli v Gorici.

Furlanska železnica. Pred dnevi se je vršil shod delničarjev furlanske železnice na Dunsaju. Stroškov je bilo 224.375 K, dohodkov 320.574 K. Za obresti in za amortizacijo treba še 154.216 K, tako da bo morala vlada pomagati s 64.353 K.

Vesti iz Kranjske.

Pogorela je minoli petek Galletova tovarna v Bistri pri Barovnici. Škoda je velika. Na Bled je prišlo do 26. julija t. l. 2946 gostov.

Na Bled je prišel na letovišče slavni srbski pesnik Pero Odavič.

Burja na Vipavskem. — V sredo proti jutru je razsajala grozna burja po vsej vasi dolini. Napravila je veliko škode posebej na trtah in sadnem drevju. Po vsej cesti v Vipavo je ležalo polno drevca. Po nekaterih krajih je padala tudi toča, ki sicer ni trala več kot eno minuto, toda ker je šla z nalivom in velikim vetrom, je vzela do polovice pridelka. Tako je bilo v braniški dolini in okrog St. Vida. Tudi kornuza je ležala ob cesti prav po tleh.

Grozna toča v ljubljanski okolici. — V terek popoldne in zvečer je razsajal dvakrat grozen vihar s točo v ljubljanski okolici, v kamniškem in kranjskem okraju. Na nekaterih krajih je toča, ki je bila debela kakor kurja jajca uničila vse poljski pridelok. Silno je prizadela ljubljanska okolica. V občini St. Vid je toča v nekaterih vaseh popolnoma, v drugih deloma potokla. Stari ljudje ne pomnijo take toče. — V žitanski občini so uničeni popolnoma vsi pridelki. Še v sredo zjutraj je ležala toča na kupe. Na hišah, ki so obrnjene proti severu je toča pobila vse šipe. Na tleh leži vse polno pobitih tičev.

Razne vesti.

Dne 15. septembra letos: konec sveta. To je najnovejša senzacija, ki jo oznanja svojim „vernim“ neka ameriška sekta, ustanovljena od nekega Sandforda. imenovanega „Elija, nekronanega kralja“. Prorok sam je poslal to novico v svit. V sredo 15. septembra torej, točno ob 10. uri 20 minut dopoldne se bo razpočilo nebo, solnce skoči s svojega vsakdanjega tira ter sfrči po svetu bogve kam, luna bo padla z neba, zvezde bodo obledele, zemlja se bo tresla, skale bodo poksle in tuji g mejo to. Natančno tak bo konec sveta in čisto ob napovedani minuti. Gospod Sandford je poslal to pretresljivo vest svojim učencem iz Kapskega mesta, kjer se zdaj zdravi, začetkom septembra pa pride sam, če mu zdravje količkaj dopusti, med svoje sobrate v Shioh, kjer bodo vsi skupaj na strehah svojih hiš, v belih oblačilih, lovčeve vence na glavah in palmove veje v rokah, zatopljeni v pobožno molitev, pričakovali konca sveta. To vse se bo godilo v sredo 15. septembra, začetek točno ob 10 uri 20 minut. dopoldne. — In žalibog je tudi naših ljudi, ki verujejo takim bajkam!

Poskusite FI-ROVO KAVO „Salutin“ ki je najzdravejši kavni pridelanek. Dobliva se v vsob najboljših prodajalnicah.

MALI OGLASI je računalo po 3 stot. besedo; mastno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj.

Proda se 2 nova chiffonnier, pernice, mala postelja, kronometrična ura, slike, modiljoni, zavese in kuhinjsko pohištvo. — Ulica Manzoni 4, pritičje. 1359

Razna jako lepa stanovanja, obstoječa iz dveh sob in kuhinje, ali 1 sobe, sobice in kuhinje, ali samo sobe in kuhinje, preskrbljene z vodo in plinom so za oddati takoj proti jako nizki najemninai. Hiša Štolfa, Škorklja-Rojan, za cerkviho. 1353

Učenca išče mizar, ulica Belvedere št. 8. 1356

Išče se učenca za pekarno. Ako mogoče od 15—16 let. Naslov pove Inscr. odd. Edinosti. 1354

Fotograf Anton Jerkič Trst, Via delle Poste št. 10, Gorica, Gosposka ulica št. 7. 1357

Pozor! M. LEVI Pozor!

Trst, ulica S. Giacomo št. 7 (Corso) Trst Kupuje rabljeno pohištvo, ponošene obleke in šivalne stroje. Pisati dopisnico. Pride sam na dom.

Javni ples priredi mladina v Tubljah (40 minut od postaje Herpelje-Kozina) na dvorišču g. A. Dobrila dne 8. avgusta. 1351

Papirnica s pravico do tobakarne se proda. Najemlna mesečnih 20 Kron. Naslov pri Edinosti.

Prilika. Po jako nizki ceni se proda klavir. Foscolo 22, V., 18. 1336

Josip Stofa mizarški mojster, Trst, ulica Belvedere št. 8, izvršuje vsakovrstna mizarška dela. 88

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ registrovana zadruga z omejenim poroštvom. Piazza della Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. (Vhod po glavnih stopnicah) — TELEFON št. 952 Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po 4 1/4% Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono. Posojila daja na vknjižbo po dogovoru 5%—6% na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2% in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru. Uradne ure: od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—5. popoldne. Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt. Jma najmodernejše urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd. kakor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešneje navaja štediti svojo deco. Poštno-hranilnični račun 816-004

solidno in elegantno pohištvo po zmernih cenah Rafaele Italia TRST — Via Maionten

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in spedicij. podjetje Rudolf Exner, Trst VIA DELLA STAZIONE št. 17 Filijalke: v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov. Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse svetovne proge. Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena snha skladišča. EDINI TRŽAŠKI ZAVOD ZA ČIŠČENJE „VACUM CLEANER“ IN SHRANJEVANJE PREPROG „VACUM CLEANER“.

Nova prodajalnica manifakturnega blaga VELIKA IZBERA G. F. Della Pietra manifakturnega blaga in drobnih predmetov. TRST ulica Conti št. 10 Specijaliteta: Izdelano perilo za moške in ženske. Platno in razne tkanine.

Veliki moderni Kinematograf MINERVA ulica Media 40 Edini v Trstu za priplačne vsprede. - Največja nepremičnost. I. prostori 20 stotink; II. prostori 10 stotink

Pristen domač alivovec vdobi se v večjih in manjših množinah pri Ant. Fatur, Prem, Notranjako. Cena po dogovoru. 1300

Gostilna „Al Ginnasio“ ul. Squero nuovo 7 ima pijače in jedila prve vrste. Priporoča se slavni občinstvu za obilen obisk H. K o s i č. 1237

Proda se dober klavir za 120 K v ulici Foscolo 22, V., vrata 22. 1352

Radi selitve proda se na Repentabru prav dober glasovir po nizki ceni. 1347

Gostilničar Kulot „Pri treh prijateljih“ v Gorici, ulica Caserma 11, se priporoča z dobro kuhinjo in izvrstnim vinom. 1322

Kompanjona s približno 5000 kronami se išče za prodajalno mešanega blaga na deželi, katera ima na leto 120.000 kron prometa. Ponudbe naj se pošljejo pod „Kompanjon“ na Inseratni oddelek Edinosti. 1335

Dobro izurjenega krojaškega pomočnika sprejme takoj Maks Kovačič, krojač v Postojni št. 122. 1295

Umetni zobje Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez vsake bolečine v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Zsche TRST ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Rodolfo Rötl ZALOGA KOLES: Peugeot, Waffenrad, Standard od 150 K naprej. Pnevmatiki in potrebščine. — Mehanična delalnica. Hitra postrežba. Cene zmerne. Ulica Acquedotto št. 21

Zdravnik in ranocelnik Dr. Dinko Tecilazić specijalist za otroške bolezni v ulici Stadion 6, I. n. Telefon 18, IV (gledal Fenice). ter ordinira od 2. do 3. ure popoldne.

Giuseppe Grisi Uvoz in izvoz jajc in perutnine — Izkjučna prodaja perutnine — Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti O priliki Binkoštnih praznikov veliki dohodi kokiši. Specijaliteta: letošnji piščanec za pečenje in praženje. Poulards, gosi (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Hočete se prepričati? obiščite velika skladišča Marije ud. Salarini Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove (vogal Torrente) Alla città di Londra Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke kostumi za otroke. Povrtniki, močne jope, kožuh in ramih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski loden. Nepremočljivi plašči (pristani angleški). Specijaliteta: blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po največjih modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

HOTEL „ABBAZIA“ Ulica Geppa št. 20, Trst (Piazza Caserma) popolnoma prenovljen in preskrbljen z vsem komfortom. Sobe od K 2— naprej. Omnibus k vsakemu vlaku. Restavracija slov. in nemško kuhinjo. Cene zmerne. Udani J. Woschitz.

Osnove vodnih napeljav: za vzvišena, malovodna mesta, vasi, dvorce, posestva, trdnjave, gradove, tovarne, parke in vrte za dovajanje vode na polja obdelana zemljišča itd. izgotavljam pod garancijo na vsako višino in oddaljenost brez stroškov in samodelavne napeljave za hiše, kopalnice, stranišča, vodnjake, samodel. napajališča in gasilne naprave. Anton Kunz ces. kr. dvorni zalagatelj Največja slovan, trvdka monarhije. Hranice (Moravsko) Prospekti brezplačno in poštne prosto.

Izvoz jajc, čajnega, kakor tudi navadnega masla. Postrežba na dom. Luigi Musico TRST, VIA SAN MAURIZIO 9 Štajerskih in furlanskih kokiši in razne divjačine. Postrežba na dom.

Zaloga obuvala in lastna delalnica PAVEL VISENTINI Trst, ul. Glosue Carducci 31. Velika izbira moških in ženskih čevljev. — Poprave se izvršujejo točno in solidno po zmernih cenah. Podruž. via Riborgo 28